

Звіт про управління
за 2020 рік
(консолідований)

1. Повне найменування: **Товариство з обмеженою відповідальністю «Артеріум ЛТД»**

Дочірня компанія - Корпорація «Артеріум» (код за ЄДРПОУ –33406813)

2. Організаційно-правова форма: **товариство з обмеженою відповідальністю**

3. Ідентифікаційний код за ЄДРПО: **35947033**

4. Місцезнаходження: **01032, Шевченківській р-н, м. Київ,
вул. Саксаганського, 139**

Зміст

- I. Організаційна структура та опис діяльності підприємства.
- II. Результати діяльності.
- III. Ліквідність та зобов'язання.
- IV. Екологічні аспекти.
- V. Соціальні аспекти та кадрова політика.
- VI. Ризики.
- VII. Дослідження та інновації.
- VIII. Фінансові інвестиції.
- IX. Перспективи розвитку.
- X. Корпоративне управління.

I. Організаційна структура та опис діяльності підприємства.

ТОВ «Артеріум ЛТД» (код за ЄДРПОУ – 35947033) була заснована в Україні 30.05.2008 р. (далі - Компанія).

Основною діяльністю Компанії є лізинг інтелектуальної власності та подібних продуктів, крім творів, захищених авторськими правами (КВЕД 77.40).

Дочірня компанія - Корпорація «Артеріум» (код за ЄДРПОУ – 33406813) заснована в Україні 10.03.2005р. (далі – Корпорація)

Основною діяльністю Корпорації є оптова торгівля фармацевтичними препаратами (КВЕД 46.46).

Для цілей Консолідованого звіту з управління – (далі – «Звіт») - «Артеріум ЛТД» та Корпорація «Артеріум» разом називаються – «Група».

Опис діяльності ТОВ «Артеріум ЛТД»

Основними напрямками діяльності Компанії є наступні:

- надання послуг з організації процесу реєстрації ГЛЗ та отримання реєстраційних свідоцтв у різних країнах;
- надання послуг з організації проведення процесу клінічних досліджень;
- надання послуг з організації та супроводу науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР), що включає в себе наукові дослідження, що передують запуску випуску нового фармацевтичного продукту або системи в промислове виробництво.
- надання в оренду інтелектуальної власності (торгівельні марки, ноу-хау, розробки та інші);
- надання в оренду фармацевтичного обладнання.

Команда висококваліфікованих фахівців має досвід успішного ведення діяльності в 16 країнах світу для 6 категорій продукції: активних фармацевтичних інгредієнтів, лікарських засобів для застосування людиною, ветеринарних лікарських засобів, рослинних лікарських засобів, виробів медичного призначення, дієтичних добавок.

Бізнес-стратегія ТОВ «Артеріум ЛТД»

Головною метою та бізнес-стратегією діяльності ТОВ «Артеріум ЛТД» є отримання прибутку від здійснення господарської діяльності шляхом розширення спектру наданих послуг та кола споживачів.

Компанія спеціалізується на наданні супутніх послуг у фармацевтичній сфері, а саме:

- надання професійних послуг з реєстрації (маркетингової авторизації), управління безпекою та якістю медичної продукції в Україні та країнах СНД. Компанія має штат висококваліфікованого персоналу, що має досвід та знання у сфері реєстрації лікарських засобів, у сфері законодавства України та інших країн світу та взаємодії з регуляторними органами. Компанія співпрацює з державними органами, що видають державні свідоцтва реєстрації лікарських засобів.
- надання послуг з організації проведення процесу клінічних досліджень в Україні;

Товариство з обмеженою відповідальністю "АРТЕРІУМ ЛТД"

- надання послуг з організації та супроводу науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР), що включає в себе наукові дослідження, що передують запуску випуску нового фармацевтичного продукту або системи в промислове виробництво.
- надання в оренду інтелектуальної власності (торгівельні марки, ноу-хау, розробки та інші);
- надання в оренду фармацевтичного обладнання. Компанія займається пошуком та закупкою обладнання, що використовується у виробництві фармацевтичної продукції.

Одним із стратегічних пріоритетів Компанії є довгострокове лідерство та сталий розвиток шляхом розширення бізнесу, визначення нових можливостей у задоволенні потреб споживачів, довгострокова співпраця з партнерами, постійне покращення якості послуг та формування високої довіри споживачів.

У майбутньому Компанія планує збільшувати частку на вітчизняному ринку та закордоном (в тому числі на ринках Сербії, Словенії, Країнах СНД, В'єтнаму, Грузії та ін).

Бізнес-стратегія Компанії направлена на розширення кола споживачів на ринку України та на зовнішніх ринках. Для надання послуг Компанія налагоджує договірні відносини з іноземними контрагентами, а саме: постачальниками фармацевтичного обладнання, регуляторними органами в інших країнах; фармацевтичними розробниками тощо. Договірні відносини з контрагентами будуються на ринкових умовах.

Головними аспектами, що можуть внести зміни та вплинути на бізнес-стратегію ТОВ «Артеріум» ЛТД на зовнішніх ринках та внутрішньому ринку, зокрема, можуть бути: розвиток та завоювання попиту на послуги; зміни в регуляторному законодавстві; ступінь захищеності Компанії від ризиків, оцінка політичних змін та наявність негативних факторів, вплив існуючого законодавства та оцінка впливу прогнозованих змін, термін дії партнерських домовленостей та інші фактори, які обумовлюють щоденну діяльність Компанії.

Організаційна структура ТОВ «Артеріум ЛТД»

Організаційна структура підприємства ТОВ «Артеріум ЛТД» складається з відповідних служб та відділів з виділенням функцій керування фінансами, комерційною діяльністю, виробництвом та якістю. Серед них: дирекція, відділ реєстрації, бухгалтерія, відділ інновацій, відділ клінічних досліджень, група управління проектами, директор із взаємодії з регуляторними органами, відділ з експертизи та реєстрації фітопрепаратів, сектор охорони, менеджер з досліджень та розробок, сектор логістики та закупівель, служба управління персоналом.

Опис діяльності Корпорації «Артеріум» (дочірня компанія)

Корпорація «Артеріум» – одна з провідних українських фармацевтичних компаній. Створена в 2005 році, Корпорація «Артеріум» займається реалізацією фармацевтичної продукції в Україні та зовнішніх ринках (у тому числі країнах СНД, Словенії, Сербії, Грузії, В'єтнаму та інших).

У рамках своєї операційної діяльності Корпорація «Артеріум» володіє ліцензіями, займається дистрибуцією фармацевтичної продукції, здійснює маркетинг сучасних ефективних, безпечних і якісних препаратів приблизно 150 генеричних та кількох оригінальних лікарських засобів в 11 з 14 фармакотерапевтичних груп. Препарати займають провідні позиції в ряді сегментів фармацевтичного ринку:

- J «Протимікробні препарати для системного застосування»;
- G «Засоби, що впливають на сечостатеву систему»;
- N «Засоби, що діють на нервову систему»;

- D «Дерматологічні засоби»;
- C «Засоби, впливають на серцево-судинну систему »;
- L «Антинеопластичні й імуномоделюючі засоби»;
- R «Засоби, що діють на респіраторну систему».

Особливе місце в продуктовому портфелі займають оригінальні препарати: «Тіотриазолін», «Тіоцетам», «L-лізину есцинат», «Уролесан», «Резістол».

Бізнес-стратегія Корпорації «Артеріум»

Бізнес-стратегія Корпорації «Артеріум» полягає у просуванні на вітчизняному та закордонних ринках якісних та ефективних лікарських засобів для забезпечення здорового, тривалого та більш продуктивного життя.

Одним із стратегічних пріоритетів Корпорації є довгострокове лідерство та сталий розвиток цінностей Корпорації шляхом розширення бізнесу, визначення нових можливостей у задоволенні потреб охорони здоров'я, постійного покращення якості та формування високої довіри до продукції, що реалізується.

У 2013-2014 роках Корпорацією було переоформлено Ліцензії на оптову торгівлю антибактеріальними, ветеринарними та рослинними препаратами. Ліцензії надані на необмежений термін, це означає, що діяльність Корпорації відповідає основним стратегічним цілям по досягненню довгострокового лідерства в галузі та формування високої довіри до продукції, що реалізується.

У майбутньому Корпорація планує збільшувати частку на вітчизняному ринку та закордоном. Висока увага приділяється розвитку експортного напрямку збуту в межах СНД, а також у країни далекого сходу.

Бізнес-стратегія Корпорації з проникнення на ринок чи завоювання частини ринку, може викликати зменшення поточних прибутків Корпорації від операцій на такому ринку, з метою очікування зростання прибутків у майбутньому. Крім того, Корпорація, з метою проникнення на новий ринок чи завоювання (або ж відстоювання) своєї позиції на ринку може тимчасово нести більші витрати (наприклад, первинні витрати або заходи на стимулювання споживчого попиту), а отже, може досягнути меншого рівня прибутковості, ніж на інших ринках з аналогічною (або порівнювальною) продукцією.

Головними аспектами, що можуть внести зміни та вплинути на бізнес-стратегію Корпорації на зовнішніх ринках та внутрішньому ринку, зокрема, можуть бути: розвиток та завоювання попиту на нову продукцію, ступінь захищеності Корпорації від ризиків, оцінка політичних змін та наявність негативних факторів, вплив існуючого законодавства та оцінка впливу прогнозованих змін, термін дії партнерських домовленостей та інші фактори, які обумовлюють щоденну діяльність Корпорації.

Продуктовий портфель Корпорації

Основними групами товарів Корпорації є: антибактеріальні та рослинні лікарські препарати, препарати для ветеринарії.

Антибактеріальні препарати

Препарати, що реалізує Корпорація, впродовж тривалого часу є лідерами на вітчизняному та закордонних ринках фармацевтичних товарів. Серед них традиційні препарати: Цефазолін, Ампіцилін, Амоксил® (амоксцилін), Бензилпеніцилін, Біцилін-3®, Біцилін-5®, Глітейк

(тейкопланин), Ніфуроксазид, Азимед® (азитроміцин), Кларитроміцин, Гепациф® (цефоперазон), Цефтріаксон, Цефтам® (цефтазидим), Аміцил® (амікацин), Кімацеф® (цефуроксим), Орнізол® (орнідазол), та антибіотики нових поколінь: Амоксил-К (амоксицилін / клавуланат), Флоксіум® (левофлоксацин), Гепациф комбі (цефоперазон/сульбактам), Квадроцеф® (цефепім), Мепенам® (меропенем), Лінезолідин (лінезолід).

Рослинні лікарські препарати

Корпорація є одним з лідерів у сфері реалізації ГЛЗ на основі екстракції рослинної лікарської сировини, які представлені 94 рецептурними і безрецептурними лікарськими препаратами, серед яких лідерами є такі продукти: Седавіт, Уролесан, Імуно-Тон; L-лізину есцинат, Резістол.

Препарати для ветеринарії

Корпорація здійснює реалізацію традиційних ветеринарних препаратів (антибактеріальні препарати, кардіологічні та гастроентерологічні, дерматологічні та антигельмінтні препарати для сільськогосподарських та дрібних домашніх тварин: Енвайр; Санодерм®; Тіопротектин®; Браво), так і нових для ветеринарії антибактеріальних препаратів (Цефінель – перший вітчизняний ветеринарний антибактеріальний препарат цефалоспоринового ряду III покоління, та Цефазолін – препарат для лікування собак та котів при перитонітах, захворюваннях органів дихання, сечостатевої системи, кісток та суглобів. Крім цього в портфель реалізації препаратів для лікування сільськогосподарських тварин входять антибактеріальні препарати: Бензилпеніцилін, Біцилін®-3, Біцилін® -5, Стрептоміцин, Натрію хлорид 0,9%, Новокаїн 0,5%.

Особливості реалізації

Реалізація лікарських засобів має сезонний характер, що пов'язано із сезонністю попиту на ліки та медичні препарати різних фармакологічних груп. Зокрема, обсяги продажів зростають у холодну пору року, коли найактивніше продаються протизапальні засоби та антибіотики. Відносний спад продажів спостерігається літом. Крім того, в залежності від сезону змінюється структура продажів препаратів. У літні місяці переважну частку продажів мають лікарські засоби, що діють на систему травлення та метаболізм. У перехідні пори року (весна, осінь) значну питому вагу в обсягах продажів займають противірусні препарати, засоби для зміцнення імунітету та вітаміни.

Якість продукції

Лікарські засоби, які реалізує Корпорація, відповідають наступним вимогам:

- Належної виробничої практики (GMP);
- Система якості відповідає принципам Міжнародної Організації з Гармонізації (ICH Q8, ICH Q9, ICH Q10), підходам ISO;
- Належної дистрибуторської практики (GDP);
- Належної практики зберігання (GSP).

Організаційна структура Корпорації «Артеріум»

Структура Корпорації «Артеріум» складається: дирекція, департамент виробничих операцій, департамент з досліджень та розробок, департамент управління персоналом та охорони праці, комерційний департамент, фінансовий департамент.

II. Результати діяльності.

Група для цілей управління капіталом визначає капітал як сукупність власного капіталу та усіх відповідних резервів.

Управління капіталом Групи спрямовано на забезпечення безперервності діяльності Групи з одночасним зростанням приросту прибутків через оптимізацію співвідношення власних та залучених коштів. Загальна стратегія Групи щодо управління капіталом залишається незмінною.

<i>Розрахунок фінансових показників</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>31.12.2019</i>
<i>Випущений капітал</i>	<i>500</i>	<i>500</i>
<i>Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)</i>	<i>186 329</i>	<i>(25 658)</i>
<i>Неконтролююча доля участі</i>	<i>(1 738)</i>	<i>(9 176)</i>
<i>Разом власного капіталу</i>	<i>185 091</i>	<i>(34 334)</i>
<i>Довгострокові зобов'язання</i>	<i>1 956</i>	<i>11 915</i>
<i>Поточна частина за довгостроковими зобов'язаннями</i>	<i>14 138</i>	<i>17 282</i>
<i>Торговельна кредиторська заборгованість</i>	<i>1 726 790</i>	<i>1 932 781</i>
<i>Забезпечення</i>	<i>32 505</i>	<i>25 521</i>
<i>Інші зобов'язання</i>	<i>82 233</i>	<i>66 517</i>
<i>Загальна сума позичених коштів</i>	<i>1 857 622</i>	<i>2 054 016</i>
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти</i>	<i>332 827</i>	<i>244 874</i>
<i>Чистий борг</i>	<i>1 524 795</i>	<i>1 809 142</i>
<i>Разом власний капітал та чистий борг</i>	<i>1 709 886</i>	<i>1 774 808</i>
<i>Чистий борг/Власний капітал та чистий борг</i>	<i>0,89</i>	<i>1,02</i>

Показники власного капіталу та загальної суми позикових коштів Групи, станом на 31.12.2020 року збільшилася, порівняно із 31.12.2019, на 219 425 тис. грн та зменшилася на 196 394 тис. грн. відповідно.

<i>Розрахунок фінансових показників</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>31.12.2019</i>
<i>Прибуток (збиток) до оподаткування</i>	<i>264 283</i>	<i>92 086</i>
<i>Фінансові витрати</i>	<i>5 002</i>	<i>4 716</i>
<i>Фінансові доходи</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>ЕВІТ (прибуток до вирахування податків, витрат на відсотки)</i>	<i>269 285</i>	<i>96 802</i>
<i>Амортизація основних засобів та нематеріальних активів</i>	<i>59 110</i>	<i>43 802</i>

Товариство з обмеженою відповідальністю "АРТЕРІУМ ЛТД"

<i>Розрахунок фінансових показників</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>31.12.2019</i>
<i>EBITDA (прибуток до вирахування податків, витрат на відсотки та амортизації)</i>	<i>328 395</i>	<i>140 604</i>
<i>Чистий борг на кінець року</i>	<i>1 524 795</i>	<i>1 809 142</i>
<i>Чистий борг на кінець року/EBITDA</i>	<i>4,64</i>	<i>12,87</i>

Під терміном EBITDA мається на увазі аналітичний показник, що дорівнює обсягу прибутку до вирахування витрат за відсотками, сплати податків та амортизаційних відрахувань. Протягом звітних періодів у підходах до управління капіталом змін не відбувалось. У 2020 році показник EBITDA виріс порівняно з 2019 роком на 187 791 тис. грн та склав 328 395 тис. грн.

У 2020 році фінансові результати Групи характеризуються як задовільні. Прибуток до оподаткування за 2020 рік склав 264 283 тис. грн, що більше на 172 197 тис. грн, порівняно з результатом за 2019 рік. Показник EBITDA відповідно збільшився порівняно із 2019 роком на 133,7%.

III. Ліквідність та зобов'язання

Опис обраної політики щодо фінансування діяльності підприємства, достатність робочого капіталу для поточних потреб, можливі шляхи покращення ліквідності за оцінками фахівців Групи.

<i>Показники ліквідності</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>31.12.2019</i>
<i>Коефіцієнт абсолютної ліквідності</i>	<i>0,179</i>	<i>0,120</i>
<i>Коефіцієнт швидкої ліквідності</i>	<i>0,828</i>	<i>0,824</i>
<i>Коефіцієнт поточної ліквідності</i>	<i>0,998</i>	<i>0,887</i>

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, яку частину кредиторської заборгованості Група може погасити негайно. Станом на 31.12.2020 Група може погасити 17,9% кредиторської заборгованості (на 31.12.2019 - 12,0%).

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує наскільки ліквідні кошти Групи покривають його короткострокову заборгованість. В ліквідні активи Групи включаються всі оборотні активи Групи, за винятком товарно-матеріальних запасів. Станом на 31.12.2020 ліквідні кошти Групи покривають її короткострокову заборгованість на 82,8% (станом на 31.12.2019 – 82,4%).

Коефіцієнт поточної ліквідності показує чи достатньо у Групи коштів, які можуть бути використані ним для погашення своїх короткострокових зобов'язань протягом року. Станом на 31.12.2020 у Групи достатньо коштів для погашення своїх короткострокових зобов'язань на 99,8% (на 31.12.2019 – 88,7%).

У наступній таблиці наданий аналіз монетарних зобов'язань, згрупованих на підставі терміну, що залишився до дати погашення зобов'язання за контрактом, після 31 грудня 2020 року:

<i>Зобов'язання станом на 31.12.2020 року</i>	<i>До 1 року</i>	<i>Від 1 року до 5 років</i>	<i>Разом</i>
<i>Довгострокові зобов'язання</i>	<i>-</i>	<i>1 956</i>	<i>1 956</i>
<i>Торговельна та інша кредиторська заборгованість</i>	<i>1 782 320</i>	<i>-</i>	<i>1 782 320</i>
<i>Разом:</i>	<i>1 782 320</i>	<i>1 956</i>	<i>1 784 276</i>

Товариство з обмеженою відповідальністю "АРТЕРІУМ ЛТД"

У наступній таблиці наданий аналіз монетарних зобов'язань, згрупованих на підставі терміну, що залишився до дати погашення зобов'язання за контрактом, після 31 грудня 2019 року:

<i>Зобов'язання станом на 31.12.2019 року</i>	<i>До 1 року</i>	<i>Від 1 року до 5 років</i>	<i>Разом</i>
Довгострокові зобов'язання	-	11 915	11 915
Торговельна та інша кредиторська заборгованість	1 984 637	-	1 984 637
Разом:	1 984 637	11 915	1 996 552

Суми торговельної та іншої кредиторської заборгованості, які приведено вище, не включають суми заборгованості з авансів отриманих, за заробітною платою, нарахувань пов'язаних із нею та податків.

Аналіз ліквідності полягає в порівнянні коштів по активу, згрупованих за ступенем їх ліквідності і розташованих у порядку убунання ліквідності, із зобов'язаннями по пасиву, згрупованими за термінами їх погашення і розташованими у порядку зростання термінів погашення.

<i>Активи у порядку убунання ліквідності</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>31.12.2019</i>
Найбільш ліквідні активи (A1)	332 827	244 874
Швидко реалізовані активи (A2)	1 203 404	1 437 213
Повільно реалізовані активи (A3)	316 535	130 036
Важко реалізовані активи (A4)	189 947	207 559
Разом:	2 042 713	2 019 682

<i>Пасиви у порядку зростання термінів погашення</i>	<i>31.12.2020</i>	<i>31.12.2019</i>
Найбільш термінові зобов'язання (П1)	1 809 023	1 999 298
Короткострокові пасиви (П2)	46 643	42 803
Довгострокові пасиви (П3)	1 956	11 915
Власний капітал (П4)	185 091	(34 334)
Разом:	2 042 713	2 019 682

IV. Екологічні аспекти.

Системи управління якістю Групи відповідають вимогам міжнародного стандарту управління якістю ISO 9001.

Корпорація має сертифікат GMP ISO 14001:2006 .

Всі бізнес-процеси Групи відповідають вимогам Належної виробничої практики (GMP). Система якості відповідає принципам Міжнародної Організації по Гармонізації (ICH Q8, ICH Q9, ICH Q10), підходам ISO, вимогам Належної дистрибуторської практики (GDP) і Належної практики зберігання (GSP).

GMP - міжнародний стандарт є основним документом, за яким здійснюється сертифікація фармацевтичних виробництв у всьому світі. Ліки, активні інгредієнти, харчові добавки (БАДи), медичні пристрої та діагностичне обладнання виготовляються в строгій відповідності з його вимогами. Наявність у підприємства сертифіката GMP підтверджує, що його продукція виробляється в умовах, що виключають потрапляння сторонніх речовин, має необхідний хімічний склад і упакована належним чином (збереже свої властивості протягом усього терміну придатності).

В Україні сертифікація фармацевтичних підприємств за стандартом Good Manufacturing Practice обов'язкове. Згідно з українським законодавством, виробники лікарських засобів повинні мати документи, що підтверджують відповідність виробництва вимогам належної виробничої практики (Good Manufacturing Practice). Даний сертифікат забезпечує стабільно високу якість продукції, що випускається; підвищення конкурентоспроможності; отримання переваг при участі в тендерах; зростання інвестиційної привабливості; доступ на зарубіжні ринки. Сертифікат GMP видається строком на 5 років і має світове визнання.

GxP (Good x Practice) це загальний термін, який використовується для визначення ефективних практик якості (керівних принципів і правил) в багатьох сферах, в тому числі і у фармацевтичній, де «х» є символом для змінної.

GxP базується на керівництвах, які охоплюють всі етапи життєвого циклу лікарського засобу від його розробки, закупівлі сировини, матеріалів та їхнього контролю через валідацію і ретельний моніторинг технологічного процесу до перевірки якості кінцевого продукту і контролю реалізації кінцевому споживачу. Метою GxP є забезпечення населення якісними лікарськими засобами, що не в останню чергу зумовлюється обов'язковим протоколюванням кожної дії, яка вчиняється з препаратом.

В Україні належні практики запроваджуються на рівні стандартів Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ України). Для їх розробки як основа використовуються міжнародна практика, а саме: директиви ЄС і ВООЗ. Ще у 2004 році на рівні постанови Кабінету Міністрів України (КМУ) було затверджено вектор розвитку фармацевтичної галузі України у напрямку поступового запровадження окремих керівництв, зокрема, належної виробничої, дистрибуторської, лабораторної та клінічної практик. Однак це далеко не вичерпний перелік сфер, у яких зазвичай затверджуються керівництва.

Група дотримується усіх нормативних та законодавчих вимог України, які покликані забезпечити раціональне використання природних ресурсів та зменшити негативний вплив виробництва на навколишнє середовище. У Групі впроваджена і діє екологічна політика, головні принципи якої передбачають:

- дотримання законодавчих вимог ;
- раціональне і економне використання природних ресурсів;
- сталий розвиток - економічне зростання, який враховує екологічні наслідки господарської активності;

Система екологічного менеджменту приділяє особливу увагу мінімізації утворення відходів.

Група дотримується принципів Зеленого офісу, зменшує використання паперу за рахунок впровадження в компанії електронного документообігу. Група відмовилася від використання пластикового посуду, впровадила практику відеоконференцій для зниження кількості відряджень співробітників, зменшила обсяги споживання паперу за рахунок двостороннього друку, співробітникам рекомендовано вимикати всі пристрої з мережі після закінчення робочого дня. Група бере участь в еко-акціях, збирає відходи, які можуть бути повторно перероблені в місцях їх утворення.

В 2020 році ТОВ «Артеріум ЛТД» успішно пройшло наглядний аудит та підтвердило дію Сертифіката відповідності вимогам ДСТУ ISO 9001: 2015 (ISO 9001: 2015, IDT), отриманого в 2019 році. ISO 9001: 2015.

Застосування Системи менеджменту якості ISO 9001 дає можливість ТОВ «Артеріум ЛТД» ефективно організовувати діяльність, оцінювати засоби, що використовуються, застосовувати процесний підхід, визначати цілі в області якості для підрозділів і критеріїв оцінки їх досягнення.

Основні принципи з екологічної політики:

- *Відповідальне споживання ресурсів*
- *Мінімізація негативного впливу на середовище*
- *Еко-обізнаність персоналу*

V. Соціальні аспекти та кадрова політика.

Кадрова політика Групи регламентується в межах чинного законодавства та нормативних актів України.

Призначення сучасної кадрової політики – своєчасно формулювати цілі відповідно до стратегії розвитку організації, порушувати проблеми і ставити завдання, знаходити способи досягнення цілей. Кадрова політика має за головну мету забезпечення сьогодні та в майбутньому кожної посади і робочого місця персоналом належної кваліфікації.

Функцію управління системою розвитку та професійного навчання персоналу виконує служба управління персоналом.

Група затверджує річні плани внутрішнього і зовнішнього навчання персоналу, розроблені програми навчання персоналу. Професійне навчання працівників носить безперервний характер і проводиться протягом їх трудової діяльності; спрямоване на забезпечення, підтримання на належному рівні та вдосконалення професійних якостей персоналу для ефективного виконання робочих обов'язків та перспективних планів і завдань.

Застосовуються три види навчання персоналу:

- первинна підготовка персоналу - процес введення у посаду, професійне навчання, стажування нових фахівців, професійне навчання працівників, яких переведено на іншу посаду, навчання робітничій професії нових робітників;
- періодичне подальше навчання персоналу - для підтримання кваліфікації персоналу на рівні, достатньому для ефективного виконання посадових обов'язків; щорічне навчання з питань GxP, НАССР, стандартів менеджменту ISO, нормативної документації, періодичне навчання з питань охорони праці, тренінги управлінського розвитку та підвищення особистої ефективності;
- позапланове навчання персоналу – проводиться при змінах у законодавстві, при змінах/введенні нових процесів або при виявленні невідповідностей.

З метою підтримання протягом трудової діяльності у працівників кваліфікаційних знань і навичок на належному рівні, періодично проводиться перевірка знань нормативної документації, необхідної для виконання робочих обов'язків. При залученні сторонніх організацій для підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників, рішення про вибір постачальника навчальних послуг/ навчання приймається керівниками служб, працівники яких направляються на навчання, з узгодженням змісту програми та кваліфікаційного рівня викладачів та за узгодженням з керівником служби.

Товариство з обмеженою відповідальністю "АРТЕРІУМ ЛТД"

Заохочення (мотивація) працівників здійснюється на підставі Положень про преміювання: загально корпоративне Положення про преміювання. Також додатково, окремо по підрозділам наявні Положення про преміювання.

Працевлаштування здійснюється відповідно до чинного законодавства про працю України.

При працевлаштуванні для всіх існують рівні можливості відповідно до законодавства з праці.

- Облікова кількість штатних працівників Групи станом на 31.12.2020р. складає- 440 особи;
- Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу – 415 особи;
- Середня чисельність позаштатних працівників та сумісників - 59 осіб.
- Частка жінок на керівних посадах –61%
- Із середньооблікової кількості штатних працівників, кількість жінок – 258 особи

- **VI. Ризики.**

На Групу здійснюють вплив ризик держави, ризик податкової системи, ринковий ризик (включно з валютним ризиком та ризиком процентної ставки) та ризик управління капіталом, що витікає з наявності у Групи фінансових інструментів.

Керівництво проводить активний контроль фінансових та ринкових ризиків, та приймає у разі необхідності, відповідні заходи.

Ризик геополітичного середовища

Україна пережила політичні та економічні зміни, що вплинули, і можуть продовжувати впливати на діяльність Групи в цьому середовищі.

Політичний ризик є досить високим, адже Україна знаходиться в процесі глибоких інституційних змін, які супроводжуються трансформацією політико-правової системи. Законодавча сфера характеризується певною нестабільністю. Різкі коливання валютних курсів, можливість погіршення економічної ситуації в державі та падіння життєвого рівня населення можуть негативно позначитись на діяльності.

На даний час Україна переживає період складнощів, але у разі успішного їхнього подолання, країна може зайняти набагато вигідніше становище, ніж раніше. Велике поєднання природних, інтелектуальних, людських і виробничих ресурсів разом з ефективним і компетентним урядом відкриває багато нових можливостей для розвитку країни на геополітичній арені, що постійно змінюється, отже, перспективи для майбутньої економічної стабільності в Україні істотно залежать від ефективності економічних заходів і реформ, що проводяться спільно з правовим, нормативним та політичним розвитком, які знаходяться поза контролем Групи.

Ризики податкової системи України

В Україні основним документом, що регулює різні податки, встановлені як центральними, так і місцевими органами влади, є Податковий Кодекс України. Такі податки включають податок на додану вартість, податок на прибуток, податок з доходів фізичних осіб та інші податки.

Податкові декларації/відшкодування є предметом перегляду та розглядання багатьох органів влади, які уповноважені законодавством накладати значні штрафи, пені та нараховувати відсотки. Такі обставини загалом створюють в Україні більше податкових ризиків у порівнянні з країнами, які мають більш розвинені податкові системи. Загалом, українські податкові органи можуть

переглянути податкові зобов'язання платників податків лише протягом трьох років після подання відповідного податкового відшкодування. Однак, таке законодавче обмеження в часі може не братися до уваги або бути продовженим за певних обставин.

Валютний ризик

Група здійснює свою діяльність як на території України, так і працює із іноземними компаніями. Внаслідок чого на Групу здійснюють вплив економічні та фінансові ризики ринків України, що проявляють характерні особливості, притаманні ринкам, що розвиваються. Незважаючи на політичну та економічну ситуацію, яка склалася в Україні, Група планує працювати в рамках своїх основних контрактів та не прогнозує втрати ринків збуту.

У відношенні валютного ризику керівництво встановлює ліміти на рівень схильності ризику в розрізі валют і в цілому. Здійснюється контроль над позиціями.

Відповідно до МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», валютний ризик виникає за фінансовими інструментами у валюті, яка не є функціональною і є монетарними за характером; ризики, пов'язані з перерахунком валют, не враховуються.

Головним чином, Група здійснює свою діяльність в таких валютах: українська гривня, Євро, долар США, російський рубль.

VII. Дослідження та інновації.

Група продовжує досліджувати та розвивати напрямок надання комплексних та професійних послуг з питань регулювання та фармаконагляду в Україні, країнах СНД, Грузії, В'єтнамі, Македонії, Боснії і Герцеговині та Сербії. Компанія підвищує ефективність роботи шляхом оптимізації бізнес-процесів. Дотримуючись вимог ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги» - для керівного та інженерно-технічного персоналу» з метою вдосконалення та досягнення забезпечення її результативності, здійснює навчання персоналу: концепція ISO 9001 спрямована на досягнення поставлених цілей, а виконання положень ISO 9004 дозволяє досягати поставлені цілі з більшою ефективністю.

Постійно проводить аналіз ринків дослідження і розробки нових лікарських засобів, проводить перегляд, стандартизацію, затвердження нормативної документації, необхідної для контролю якості лікарських засобів.

Розпочата реалізація ветеринарних препаратів (антибактеріальні препарати, кардіологічні та гастроентерологічні, дерматологічні та підприємства в цій сфері полягає в забезпеченні ветеринарної медицини високотехнологічними, ефективними та безпечними лікарськими препаратами і розробці нових препаратів, орієнтованих на потреби галузі.

Група співпрацює з виробниками, які відмовилися від проведення досліджень контролю якості на тваринах, замінивши в специфікаціях контролю тест «Пірогени», який проводився з використанням кроликів, на реактивний тест «Бактеріальні ендотоксини», а також почав виключати з ряду специфікацій тест «Аномальна токсичність» з використанням щурів. Дослідження тих продуктів, для яких не вдалося виключити контроль за показником «Аномальна токсичність», з використанням лабораторних тварин.

В 2020 році ТОВ «Артеріум ЛТД» не зупинило розробку нових препаратів у категорії лікарських засобів, виробів медичного призначення, дезінфікуючих засобів та ветеринарних продуктів: Аргілайф, Бі-Пренелія, Скінгард, Розувастатин, вироби медичного призначення: ОфтальГерд, ОфтасСіале, УмаСтар, ТерСо, Осмолайф, Рінгера розчин.

VIII. Фінансові інвестиції.

Станом на 31.12.2020 р. фінансові інвестиції Компанії складають – 2 510 тис. грн., з них: частка в статуті дочірнього підприємства Корпорації «Артеріум» складають – 2 510 тис. грн.

IX. Перспективи розвитку.

Розширення спектру послуг у сфері взаємодії з регуляторними органами. У перелік послуг входять послуги з реєстрації та підтримання реєстраційних посвідчень, фармаконагляду та інші консультаційні послуги. Команда висококваліфікованих фахівців має досвід успішного ведення діяльності в 16 країнах світу для 6 категорій продукції: активних фармацевтичних інгредієнтів, лікарських засобів для застосування людиною, ветеринарних лікарських засобів, рослинних лікарських засобів, виробів медичного призначення, дієтичних добавок.

Одним із пріоритетів Дочірньої Компанії – Корпорації «Артеріум» є довгострокове лідерство та сталий розвиток цінностей Корпорації шляхом розширення бізнесу, визначення нових можливостей у задоволенні потреб охорони здоров'я, постійного покращення якості та формування високої довіри до продукції, що реалізується.

Пандемія внесла суттєві зміни у структуру продажів на ринку України. Через поширення COVID-19 стрімко зріс попит на антитромботичні засоби, вітаміни й антибіотики. Водночас через перепрофілювання неврологічних, кардіологічних, гастроентерологічних відділень і заборону планових госпіталізацій значно знизилась потреба у препаратах напрямку кардіологія, неврологія, гастроентерологія та, відповідно, знизилась продажі таких топ- препаратів Корпорації як L-лізину есцинат, Тіотриазолін, Тіоцетам, Нейроксон.

Завдяки росту продажів антибіотиків, Корпорація «Артеріум» зберегла другу позицію в Україні, наростивши свою частку з 10,22 % до 10,35 % в сегменті (J). Серед топ-препаратів Корпорації «Артеріум» на фармринку України антибіотики: Цефтріаксон, Лінезолідин, Гепациф, Мепенам, що показали приріст 28 % до 440 % у порівнянні з 2019 роком.

У 2020 році ТОВ «Артеріум ЛТД» зареєструвало 22 нових продукти за кордоном : у Грузії, Монголії Азербайджані, Узбекистані, Молдові, Казахстані. Продаж продуктів Компанії на експортних ринках був стабільним.

ТОВ «Артеріум ЛТД зареєструвало в Узбекистані два вироби медичного призначення – Риножерміна и Нарівент. Нарівент и Риножерміна вже давно і успішно використовуються в Італії, Іспанії, Болгарії, Угорщини, Польщі, Чехії, Румунії та інших країнах ЄС, Туреччині, Лівану та в Україні.

Група співпрацює з провідними вітчизняними виробниками лікарських засобів та має достатній портфель замовлень на постачання лікарських засобів вітчизняним та іноземним покупцям.

X. Корпоративне управління.

Група знаходиться під спільним контролем юридичних осіб, що здійснюють стратегічне та оперативне управління діяльністю Групи. Протягом звітного періоду змін у складі керівництва Групи не відбувалося.

Кодекс корпоративного управління не прийнятий.